

Aanpak knelpunten is maatwerk in waterschap Brabantse Delta

Een waterbassin bij trayvelden voor aardbeien

Eén van de taken van de waterschappen is de zorg voor schoon oppervlaktewater. Zijn er knelpunten door verontreiniging met gewasbeschermingsmiddelen, dan vraagt dit per situatie een andere benadering, zo blijkt uit de ervaringen van Waterschap Brabantse Delta.

Elke vier jaar onderzoekt Brabantse Delta een groot aantal stoffen op een beperkt aantal vaste meetpunten. Dit om na te gaan in hoeverre er knelpunten of overschrijdingen zijn van de normen voor residuen van gewasbeschermingsmiddelen. In de tussentijd worden nog een aantal kleinere, gerichte metingen gedaan. "Deze tussentijdse metingen kunnen gericht zijn op een bepaalde sector of op een bepaald gebied" zo licht Casper Lambregts van Brabantse Delta toe, "want enorme overschrijdingen vinden we de laatste jaren sowieso niet meer, en dat maakt dat we ons kunnen richten op knelpunten die terug te voeren zijn op een bepaalde sector, een bepaald bedrijfstype of een afgebakend gebied. Onze aanpak van knelpunten is dus echt maatwerk." De werkwijze van het waterschap heeft inmiddels geleid tot gerichte activiteiten in een aantal landbouwsectoren. Lambregts: "In de akkerbouw voeren we met ondernemers een actief

randenbeheer. Met boomkwekers zoeken we, samen met ZLTO en met studieclubs, naar oplossingen om de emissie van residuen afkomstig van percelen en spoelplaatsen terug te dringen. Hoewel we trendmatig steeds minder echte probleemsituaties vaststellen, zagen we in 2007 een aantal overschrijdingen die

"De samenwerking is zonder meer constructief"

terug te voeren waren naar de teelt van aardbeien. In samenwerking met *Telen met toekomst* zijn we naar oplossingen gaan zoeken. Het is immers niet de bedoeling om een verbod op middelen te bewerkstelligen, maar juist om de knelpunten terug te dringen, zodat de benodigde middelen voor de teelt behouden kunnen blijven."

Intermediairs

De dialoog met de telers bleek wel eens moeilijk en er was soms discussie over bijvoorbeeld betrouw-

baarheid van meetcijfers en emissieroutes. Zeker in de eerste jaren was dat wel eens een obstakel. Wat betreft de aardbeisector nam *Telen met toekomst* eerder dit jaar het initiatief om de relevante partijen bij elkaar te zetten. Lambregts hierover: "Het grote voordeel hiervan was voor ons dat we zo met partijen in contact kwamen die anders voor ons buiten beeld bleven, zoals adviseurs en leveranciers van gewasbeschermingsmiddelen. Dit zijn voor ons de intermediairs die nodig zijn om partijen met elkaar te verbinden. Eerder was er soms nog wel eens sprake van een defensieve houding van telers, maar dat is duidelijk verbeterd en de samenwerking is zonder meer constructief."

Trayvelden

Dat de oplossing van knelpunten maatwerk is blijkt wel uit de 'aardbeisector' die Lambregts schetst: "In november vorig jaar constateerden we een piek van residuen van het middel Rovral in slootwater. Dit middel bleek afkomstig van de trayvelden en wachtbedden van aardbeien, waar vandaan het middel afspoelde met overtollig gietwater en met afstromend regenwater. Door nu het eerste afspoelende water op te vangen in het eigen waterbassin van het bedrijf is dit probleem door de teler te ondervangen. Omdat in deze tijd van het jaar de waterbehoefte niet erg groot is, kan dat wel tot gevolg hebben dat de bassincapaciteit vrijgehouden moet worden." Een praktische oplossing, maar telers moeten dan wel goed op de hoogte zijn van het probleem en van de oorzaak ervan. Vervolgens vraagt het een bewuste manier van omgaan met het beschikbare systeem van water-

opvang. Adviseurs en toeleveranciers spelen een grote rol bij de overdracht van deze kennis en *Telen met toekomst* helpt ons om het te bereiken. We merken overigens dat telers zich er terdege van bewust zijn dat een zorgvuldige werkwijze noodzaak is om bepaalde middelen voor de teelt te behouden. Met deze wetenschap en met het bewust omgaan met beschikbare middelen is nog voortdurend winst te behalen."

pagina 2
Duurzaamheid en innovatie prima combinatie

pagina 2
BOS : "Leidraad voor gewasbescherming in aspergeteelt"

pagina 3
De ondernemer: "Zo schoon mogelijk een goed product telen"

pagina 4
"De demospuit werkt heel verhelderend"

Beste lezer,

Behoud van een effectief middelenpakket is een belangrijke randvoorwaarde voor geïntegreerde gewasbescherming. Emissie naar grond- en oppervlaktewater kan de toelating van bepaalde middelen, op termijn, in gevaar brengen. Door zorgvuldig om te gaan met gewasbeschermingsmiddelen is dat te voorkomen. En dat is winst voor iedereen: van fabrikant via handelaar tot adviseur en gebruiker. Emissie terugdringen, daar gaat het om. Emissie bij het spuiten, maar zeker ook de emissie op en rond het erf. Resten van spuitvloeistoffen en water dat gebruikt wordt bij spoelen en reinigen van de spuitmachine. Emissie krijgt de laatste tijd terecht veel aandacht van alle betrokkenen; waterschappen, landbouworganisaties, handelaren en producenten. Onder andere door gebruik van nieuw cursusmateriaal voor spuitlicentie-bijeenkomsten dat ontwikkeld is met steun van het Schone Bronnen project. Maar ook via de campagne 'Elke druppel telt' van Nefyto, LTO en Agrodix. Daarnaast gaat Nefyto meer aandacht vragen voor de bijsluiters bij de middelen in haar voorlichting naar adviseurs. Het nieuwe trainingspakket puntemissie, dat door *Telen met toekomst* is ontwikkeld, gaat nog een stap verder. Met behulp van een kleine demospuit kunnen de gevolgen van verschillende manieren van werken goed worden gedemonstreerd. Ideaal voor demo's en discussies met groepen ondernemers, zo blijkt uit de eerste serie try-outs. Voor het komende jaar hebben de convenantpartners, op uitnodiging van Schone Bronnen en Telen met toekomst, hun campagnes en voorlichtingsmiddelen rond het onderwerp emissie op elkaar afgestemd. Samen bereik je meer!

Frank Wijnands
Projectleider Telen met toekomst